

גליון תזרני בהלכה, אגדה ומוסר

דברי מאיר

מאוצרותיו של הרדה"ג רבי מאיר סנדר שליט"א

מו"צ בירושלם תובב"א ומה"ס 'דברי מאיר' ועוד

בס"ד

שבת התשפ"ב

גליון מס' 41

השיעור השבועי בהלכה ואגדה של מורנו הרב שליט"א אי"ה מידי יום רביעי בשעה 18:15 בבנין הישיבה הגדולה 'חכמת שלמה' רח' הזי"א 21, בית וגן - ירושלים

אמר רבי מאיר

המאמר החודשי ממורנו הרב שליט"א

אור התיים

פרקי חיים מדבותינו הקדושים שיום פקידת שנתם בהודש זה

ראש השנה לאילן

האילן הידוע שהוא האתרוג - עיי"ש, וכן הביא מרן ה"בן איש חי" בספרו "לשון חכמים" - והביא שם תפילה מיוחדת לזה שמפורסמת בכל תפוצות ישראל.

< הפירות של האדם

וממילא זה אומר שכל החודש הזה הוא חודש מסוגל להרבות בו בתורה ובתפילה, שזה הפירות שהאדם יכול לזכות בהם גם בעולם הזה וגם בעולם הבא, וכמאמר המשנה (פאה): "אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא וכו' ותלמוד תורה כנגד כולם!"

< מעשה נורא ונשגב

ידוע מהרה"ק ר' דוד מלעלוב זיע"א שהיה כאן בארץ ישראל לפני כמאה שנה, והיה נערץ על כל בני היישוב בעיר העתיקה, והנה פרצה מגיפה נוראה מחמת העוני והמחסור שהפילה חללים רבים, והצדיק ערך את שולחנו במיני פירות לכבוד יום ט"ו בשבט ולא הגיע אף אחד כיוון שהתקיים בהם הפסוק (האזינו): "מחוץ תשכל חרב ומחדרים אימה", ולפתע נכנס ילד קטן ואמר: "רבי! ההורים שלי נדבקו, שניהם והם הולכים למות!" בכה הצדיק ואמר: "רבשע! אל תשבית את שמחתי ביום חגה של ארץ ישראל!" והביא לו פרי להביא להוריו והבריאו, והמגיפה נעצרה!

רואים מזה את גודל יום זה. שנזכה ליהנות מהפירות הגשמיים והרוחניים וכו"ל, אמן.

< ר"ת חודש שבט והשפעתו

החודש הזה חודש שבט הוא חודש גדול וחשוב מאוד, וכבר דרשו דורשי רשומות: "שבט" - ראשי תיבות "שנשמע בשורות טובות" (כן שמעתי ממור' מרן הגאון ר' עזריאל אויערבאך שליט"א). וכן שמעתי מכ"ק האדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א ש"שבט" ראשי תיבות: "שמרם ברכם טהרם".

וידוע שמתני שיש מועד מסוים בחודש הוא משפיע על כל החודש, והנה בחודש זה חל ט"ו בשבט שהוא ראש השנה לאילנות כמבואר במשנה (ראש השנה ב' ע"א). וידוע וכבר האריכו בזה בספרים (ר' צדוק ועוד) שיש בט"ו בשבט עניינים גדולים מאוד חוץ ממה שנהגו לאכול פירות (כמבואר במג"א, הובא במ"ב סי' קל"א סקל"א, וכן בכה"ח שם). וכן יש בזה דרשה ממור' מרן הגאון ר' עזריאל אויערבאך שליט"א ("קובץ שיחות" - הוצאת ישיבת "משכן שלמה") עפ"י דברי ה"ב"ח שאומר שיש קדושה גדולה מאוד בפירות של ארץ ישראל, וזה עוזר לתורה, וזה מה שאנחנו אומרים בברכת "על המחיה": "ונאכל מפריה ונשבע מטובה" - שזה על הטוב הרוחני שיש וטמון בפירותיה של ארץ ישראל.

< תפילה על האתרוג בט"ו בשבט

וכן בספר "בני יששכר" להרה"ק ר' צבי אלימלך מדינוב זיע"א גילה שביום זה יש סגולה מיוחדת להתפלל על האתרוג, ובוזה הוא מבאר את דברי המשנה (שם): "ראש השנה לאילן"

ביום כ"ז שבט חל היארצייט של מרן הגאון ר' יעקב אדלשטיין זצוק"ל (נפטר בשנת תשע"ז - לפני 5 שנים). הוא היה צדיק נשגב כבר מנעוריו וכן למדן ות"ח עצום, מידותיו היו תרומיות ביותר והוא ידע איך להאיר פנים לכל אדם באשר הוא מתוך אהבת ישראל אמיתית. הוא היה מברך את כל

הפונים אליו במאור פנים, תורות ארוכים היו משתרכים אחריו בכל מקום שהוא היה בא ובביתו בעיקר לבקש ברכות בעניני

שידוכים וזכה לברך רבים ורבים נושעו מברכות קודשו והקימו בתים נאמנים בישראל.

הוא אמר לי פעם דבר פלא שלפעמים אדם מתחיל מסכת והוא לא מסיים אותה ויש עליו קטרוג בשמיים ע"י המלאך הממונה על המסכת הזאת, וכביכול כיוון שהמסכת לא מוצאת את זיווגה ושלמותה כך הוא לא מוצא את זיווגו ושלמותו לכן יש לסיים את המסכת ויהיה שידוך! [בדרך אגב, בקשר בין המסכתות לשידוך אמר לי כמה פעמים כ"ק מרן האדמו"ר מאמשינוב שליט"א שאם לומדים מסכת הקשורה לשידוך כגון קידושין וכדו' זה סגולה לשידוך].

הוא ידע מה קורה למעלה, פעם זכיתי לבקר בביתו עם מורנו המשגיח הגה"צ ר' חיים וואלקין שליט"א וכשראה אותי מחזיק בידו והוא נשען עלי הוא אמר: "בגמרא כתוב (בבא בתרא י' ע"ב, מו"ק כ"ח ע"א, כתובות ע"ז ע"ב): "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו", ובגליציא היו אומרים בדרך צחות: "ותלמודו בידו" - בחיריק שזה משמעות שהתלמיד מחזיק את ידו של הרב והרב נוטל את התלמיד בידו, ובאמת זה ברכה גדולה שמי שיש לו תלמידים סימן שהוא יגע ולימד הרבה ובאמת אשריו.

הוא היה קדוש וטהור וזה היה ניכר מאוד בחודשים האחרונים לחייו שהוא קיבל את ייסוריו בדומיה כפשוטו ממש, לפי שניטל ממנו כוח הדיבור ר"ל והוא כתב על פתקים וראו מהפתקים את גדלותו ומה הוא חושב בשעות קשות אלו, זיע"א.

ת.נ.צ.ב.ה.

(ממוה"ר שליט"א)

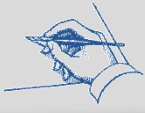
מַאֲרֵת עֵינַיִם

הלכה, אגדה ומנהג
בענייני דיומא

אַרְזָה - זו הַזְרָה

מכתבי תורה והוראה
של מורנו הרב שליט"א

Meir Sender

Rabbi in Jerusalem

Author 'Divrey Meir'

מאיר סנדר

מ"צ פעיד"ק ירושלים תובב"א

מח"ס 'דברי מאיר' ועוד

• סיפור לט"ו בשבט •

מעשה שהיה היהודי שנקלע לרגל עסקיו, בערב ט"ו בשבט, אל העיר פריז, ומכיון שעמד לחזור באותו יום לארץ ישראל, התעכב בשוק הפירות המקומי וקנה פירות נדירים ומיוחדים על מנת להביאם עמו לסעודת ט"ו בשבט.

מוכר הפירות בפריז היה יהודי, והתפלא על מה ולמה רוכש הלכוח היהודי כל-כך הרבה פירות לקראת הטיסה. משנענה שמטרת הקניה היא לכבוד ט"ו בשבט, התרגש מאד, ואמר לעמיתו: "בא ואספר לך מעשה שהיה עם סבי, שזכה בעשירות גדולה בגלל פירות ט"ו בשבט. ומעשה שהיה כך היה:

"סבי הזדמן לעיר מוסקבה לרגל ענייניו, והיה זה בט"ו בשבט. כמנהג ישראל קדושים פנה לשוק לקנות פירות, התעכב בדוכן פלוני וקנה פירות רבים. כיון שהייתה זו תחילת העונה של הפירות, הגיעה עלותם להון רב, אבל הוא לא שת לבו למאומה, והעמיס בסלו עוד ועוד פירות ממינים וסוגים שונים.

"בעל החנות התפלא על היהודי הלוקח פירות 'ללא חשבון', והרשה לעצמו להביע את פליאתו לפניו, ואמר לו שאפילו הוא, כבעל החנות, איננו מרשה לעצמו לטעום מפירות אלו, כיון שהם עדיין אינם בשלים דיים. השיב לו סבי, שהוא קונה את הפירות רק לכבוד מנהג-המצוה שנהגו בו בני ישראל, לכבוד ט"ו בשבט.

מששמע בעל החנות כך, התפעל מאד מיופיו של המנהג וביקש ממנו שייכנס עימו לרגע לחדר צדדי. בהיותם מאחרי הפרגוד, הוא מראה לו פטיש שבאמצעותו הוא חותך ומפצח את הפירות. 'האם הינך יודע מה אני מחזיק בתוך הפטיש הזה?' - שואל המוכר את סבי, ובתוך כך פותח את קת הפטיש והנה היא מלאה במטבעות זהב...

"סבי שמר את הדברים בלב. והנה, שנים חלפו והוא נקלע שוב למוסקבה ומגיע לאיזור השוק. מרחוק הוא רואה התקהלות של אנשים. משהתקרב למקום נוכח לראות שההתגודדות היא סביב אותה חנות של פירות שבה קנה לפני כמה שנים את פירות ט"ו בשבט. כששאל לפשר ההתקהלות, נענה שבעל החנות מת אתמול בפתאומיות, ובניו מוכרים את כל תכולתה במכירה פומבית.

נכנס היהודי לחנות ושאל האם יש להם פטיש למכירה... הבנים, שמצאו את הפטיש ההוא מושלך בפינה צדדית, גיחכו מהיהודי ואמרו לו שפטיש זה ישן-נושן הוא, ואין מה לעשות בו, ואם הוא רוצה - הם יתנוהו לו חינם אין כסף...

בס"ד, י"ח אדר ב' ש"ס תש"ע

כ"ה האנון הנפולו/ארמורס כ"ה תשע"א 'ש"ח' כ"ה רב"ל בעל"ל
אומצ"ל של מנהג ארץ ישראל י"ח אדר ב' ש"ס תש"ע

האנון הנפולו/ארמורס כ"ה תש"ע 'ש"ח' כ"ה רב"ל בעל"ל
אומצ"ל של מנהג ארץ ישראל י"ח אדר ב' ש"ס תש"ע

אמר סנדר...
האנון הנפולו/ארמורס כ"ה תש"ע 'ש"ח' כ"ה רב"ל בעל"ל
אומצ"ל של מנהג ארץ ישראל י"ח אדר ב' ש"ס תש"ע

בבבל רב
הרבנית
הרבנית
הרבנית
מאיר סנדר
בעיתון ירושלים ת"ו

הרבנית
הרבנית
הרבנית
הרבנית

סבא שלי לקח את הפטיש והתעשר הון רב מתכולת המטבעות שהיתה בו, ושנתוודע להן רק בזכות הקפדתו על המנהג של אכילת פירות ט"ו בשבט.

מעשה זה מביא הגר"י זילברשטיין שליט"א, ודן לגביו בשאלה, האם באופן שבעל החנות היה יהודי, האם היה היהודי רשאי ליטול את הפטיש מבלי ליידע את הבנים של בעל החנות על האוצר הטמון בו. בתשובתו הוא מעלה, שאכן אסור היה לו לעשות זאת, כיון שחל עליו חיוב השבת אבדה, אלא אם כן הבנים הם בגדר 'אפיקורסים' שלא חל לגביהם חיוב השבה, שאז יכול הוא לקחת את האוצר, אולם אל לו להשתמש בו, אלא יפקידו ביד איש נאמן או בבנק עד שישובו הם או צאצאיהם בתשובה, וכמבואר בגמרא מסכת בבא מציעא (דף כה

עמוד ב) וכן נפסק בשולחן ערוך (חושן משפט סימן רס סעיף א).
(ע"פ גיליון 'פניני חשוקי חמד' - ט"ו בשבט תשע"ח)

מוכר הפירות אמר ליהודי המוסקבאי, שמטבעות אלו הם החסכוניות שחסך לעצמו במשך כל השנים ממכירת הפירות, 'אני שומר על כספי כעל בבת-עיני, ואינני מבזבז אותן. ואתה מוציא בשביל מנהג כל כך הרבה כסף?!

מוה"ר שליט"א ב'טיש פירות' - ט"ו בשבט תשע"ח

פורטל התוכן הרשמי של מורנו הרב שליט"א

< ארכיון גליונות 'דברי מאיר' > ארכיון שיעורי מוה"ר שליט"א < הודעות > גלריות < שאלות למוה"ר שליט"א > ועוד

או בלחיצה על הקישור: **מכון 'דברי מאיר'**

כנסו לכתובת: <https://5e1c4309dd0b6.site123.me/>